

imod den bestaaende Tilstand. Det bliver et større Antal Virksomheder, der inddrages under Loven, dels derigennem, at flere Haandværks- og Fabrikvirksomheder kunne inddrages under Loven, dels derigennem, at andre Virksomheder end Haandværks- og Fabrikvirksomheder kunne ved kommunal Vedtægt inddrages under dette Tilsyn. For det andet er det givet, at Børn paa mellem 10 og 12 Aar ubetinget ville blive undtagne fra Arbejde i industrielle Virksomheder. Det kan jeg sige med Sikkerhed, for derom er hele Udvalget enigt, og hvis Udvalgets Flertals Forslag gaa igennem, ville jo efter 5 Aars Forløb i alt væsentligt alle Børn i skolepligtig Alder blive undtagne fra Arbejdet i fabrikmæssige Virksomheder. For det tredje beskytte vi Barselkvinder paa den Maade som bragt i Forslag ved Flertallets Affattelse af § 7. For det fjerde give vi tydelige Bestemmelser om Arbejdsstedets Indretning. For det femte haabe vi at have gjort Fabriktilsynet kraftigere, mere energisk og derfor bedre i Stand til at løse sin Opgave. Og for det sjette haabe vi gennem Etablering af Arbejdsraadet at have skabt en social Institution, der vil være til Nytte for den videre Udvikling af Arbejderlovgivningen her i Danmark. — Imidlertid maa vi jo ikke tro, at Danmark, hvis dette Forslag bliver uforandret vedtaget i Flertallets Affattelse, vil komme i første Række med Hensyn til sin Arbejderbeskyttelseslovgivning, men vi ville komme til at indtage en hæderlig Plads. Der er Lande, som gaa ikke saa lidt videre, der er Lande, der have indført en Normalarbejdsdag for voksne Arbejdere, for baade Mænd og Kvinder eller for Kvinder alene. Der er Lande, hvis Lovgivning indeholder strenge Regler med Hensyn til skolepligtige Børns Arbejde. Og endelig kan det ikke nægtes, at Lovforslaget i vor Affattelse ikke paa et eneste Punkt rører ved, hvad man kalder Husarbejdet, Hjemmearbejdet. Hvorvidt man, hvis vi skulde ses igen om 10 Aar, ikke vil komme til at beskæftige sig med de af mig nu fremhævede Spørgsmaal, derom kan enhver have Lov til at have sin Mening. Men Udvalget eller dets Flertal mener med god Samvittighed at kunne anbefale det Forslag, som nu foreligger fra Udvalgets Haand, som et virkeligt og ikke ubetydeligt Fremskridt paa den sociale Lovgivning. Vi haabe, at det, uanset de politiske Forhold, skal kunne lykkes at bjerger det i Land, helst, om muligt, i nærværende Rigsdagssamling.

Ellinger: Paa et Mindretals Vegne tillader jeg mig at anbefale det høje Ting at stemme for Ændringsforslaget under Nr. 18. Dette Ændringsforslag gaar ud paa, at fremtidig skal Aldersgrænsen sættes ved 12 Aar for Børns Arbejde. Endvidere foreslaas indført en Bestemmelse om, at den samlede Arbejds- og Undervisningstid for et Barn ikke maa overskride 10 Timer daglig. Der findes i Lovforslaget, og ogsaa i Ændringsforslaget under Nr. 18, jo den Bestemmelse, at Maksimum af Arbejdstiden i Løbet af et Døgn skal være 6 Timer. For Kjøbenhavn ere Forholdene nu saaledes, at Skoletiden ordinært er 5 Timer, saaledes at der, naar vort Forslag om, at den samlede Arbejds- og Undervisningstid kun maa være 10 Timer, faktisk kun vil blive Tale om en Arbejdstid paa 5 Timer. Dette Forslag tillade vi os at anbefale det høje Ting at stemme for. Mod dette staar det oprindelige Forslags Bestemmelse om, at Aldersgrænsen skal sættes ved 14 Aar, og dertil er føjet et Flertals Ændringsforslag under Nr. 47 og 48, hvori der bestemmes, at Aldersgrænsen skal i de første 5 Aar efter at Loven er udkommen, sættes ved 12 Aar, saaledes som vi foreslaa, men derefter skal det ved særlige Arter af Virksomheder, „hvor“, som der staar, „særlige Omstændigheder tale derfor“, og hvor der ikke er Tale om noget skadeligt og sundhedsfarligt Arbejde, kunne tillades, at Børn under 14 Aar, men over 12 Aar, komme til at arbejde. Det Mindretal, hvortil jeg hører, finder, at naar man skal gaa til en Ændring af Aldersgrænsen, er det naturligt ikke at gaa med et Spring fra 10 til 14 Aars Alderen, og for saa vidt har Flertallet ogsaa sluttet sig dertil. Det er mig nu vel bekendt, at vort Forslag her om de 12 Aars Aldersgrænse har mange Tilhængere i dette Ting, og det er ogsaa bekendt, at det Forslag, der foreligger fra Flertallets Side, er et Kompromisforslag inden for Flertallet, og Kompromisforslag have jo deres gode Sider, men ogsaa deres svage Sider, og man maa ikke tage for haardt paa dem. Men hvis man gaar til at sætte 14 Aar som Grænsen og ender dermed, saa indfører man i Virkeligheden her i Landet strengere Bestemmelser, end der findes, det mig bekendt, i noget andet Land. Thi ganske vist ved jeg jo nok, at for Fabrikvirksomheder er der enkelte Lande, som Svejts og Østerrig, hvor 14 Aar er Grænsen, men vel at mærke for Fabrikarbejde. Derimod i Østerrig f. Eks.